ANUL IX No 2612 — EDIȚIA A TREIA — SAMBATA 17 AUGUST 1896

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE

INCEP DE LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREI LUNI și se plătesc tot-d'a-una înainte

In București la Casa administrației
In Județe și Streinătate prin mandate poștale
Un an în Țară 30 Lei ; în Streinătate 50 Le
Șase luni 15 „ „ „ 25 „
Trei luni 8 „ „ „ 13 „

Un număr în streinătate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te rerești Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In BUCUREȘTI și JUDEȚE se primesc numai la ADMINISTRAȚIE

In STREINATATE, direct numai la administrație și la toate Oficiile de Publicitate

Anunciurĭ la pag. IV . . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . . 2,— leĭ „
„ „ „ II . . . . 3,— „

Un număr vechiŭ 20 Bani

ADMINISTRATIA PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACTIA PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

REVOLUȚIA IN CONSTANTINOPOL

Rușinea țăreĭ

Asta ne maĭ lipsĭa acum! Străinătatea, grație politicianilor noștri și necorecți și pungași, nu avea bună opinie despre noĭ. Iată că acum trebuĭe să trecem în ochiĭ eĭ ca absolut sălbatecĭ, ca o țară în care toate libertățile publice sînt mofturĭ, o țară maĭ puțin liberă ca Rusia.

Casa Georgi, vroind să facă afacerĭ în Romînia, a fost silită să treacă pe sub furcile caudine ale companieĭ Ressu-Robescu—și apoĭ, tot ea a fost învinuită că a voit să conrupă moravurile curate ale politicianilor noștri.

Căzînd de la putere conservatoriĭ, guvernul liberal a dat mult incercatul oraș Galați pe mînile alteĭ bande de gheșeftarĭ, în cap cu Malaxa. Bietul Georgi se văzu din noŭ nevoit să satisfacă poftele primaruluĭ liberal, și, tocmaĭ cînd era să se execute, lucrurile s'aŭ dat de gol și guvernul a găsit de cuviință să anuleze transacțiunea făcută de primăria de Galați cu casa franceză.

Avocatul Caseĭ, D. Ferrier, sosește la București și își dă toate străruințele ca interesele clienților săĭ să fie salvgardate. Pentru aceasta el avea nevoĭe de avizul mandanților săĭ și voĭa să-ĭ țină în curent zilnic de cele ce a făcut, și aceasta pe cale telegrafică.

Et bine! guvernul imbecililor și al păcătoșilor carĭ ne guvernează, a crezut că este vrednic lucru, că-ĭ folositor pentru renumele liberalizmuluĭ țăreĭ, că-ĭ legal și politic, să oprească telegramele pe care D. Ferrier le trimitea la Paris, și să nu le predea avocatuluĭ pe acelea carĭ soseaŭ.

Pretextul nenorociților carĭ sînt în capul afacerilor, a fost găsit în vestitul și inevitabilul articol 7 din legea telegrafo-poștală din anul 1871.

Or, acest articol sună în chipul următor:

«Guvernul poate opri transmiterea orĭ căreĭ depeșĭ prin telegraf orĭ corespondență deschisă prin poștă, care ar părea primejdioasă pentru **siguranța statuluĭ** *saŭ ar fi* **contrarie legilor țăreĭ, ordineĭ publice** *saŭ* **bunelor moravurĭ“.**

Pot oare sub-comisariĭ de poliție de pe la reptilele guvernamentale să pretindă măcar, că acest text precis se poate aplica unor telegrame de interes comercial, privitor la un proces dintre o comună urbană din țară și niște antreprenorĭ străinĭ?

Abuzul articoluluĭ 7 a devenit un obiceiŭ pentru guvernanțiĭ noștri, atît liberalĭ cît și conservatorĭ. El însă ne privĭa pe noĭ, noĭ eram aceĭa carĭ suferеam pe urma abuzurilor de putere ale diferitelor guverne — și nu eșĭa în străinătate vestea acestuĭ abuz de putere incalificabil. Azĭ însă, se va ști în toată Franța că, în Romînia, telegraful este la dispoziția guvernuluĭ, că secretul corespondențeĭ nu există la noĭ și că un ministru, fără teamă de pedeapsă, poate paraliza și aduce daune incalculabile particularilor.

In adevăr, ceea ce este maĭ grav în nedemna purtare a guvernuluĭ, este că D. Ferrier *a fost mințit*. Un director general al poștelor și telegrafelor, *pe cuvîntul săŭ de onoare* a afirmat că n'a sosit nicĭ o telegramă pentru avocatul francez, pe cînd de fapt sosiseră treĭ depeșĭ, fără a se fi predat destinatoruluĭ.

Purtarea guvernuluĭ devine cel maĭ mare abuz de putere, cînd azĭ este constatat că prin sechestrarea depeșilor trimise și a celor sosite, D. Ferrier, neștiind ce să facă, a pierdut termenul de recurs, care după lege este lăsat părților către consiliul de miniștri.

Azĭ, casa franceză are dreptul să acuze guvernul că a sechestrat depeșile cu scopul infam de a scăpa de o formalitate, în care se simțĭa foarte încurcat, și a putea să-șĭ degageze răspunderea din scandaloasa panamina din Galați.

Străinătatea, care ne știe conrupțĭ și conruptibilĭ, ne va pune în ceea ce privește exercitarea libertăților publice, maĭ jos de cît Bulgaria, de cît Serbia, de cît Turcia. Cît după Rusia, cu toată rușinea noastră, ea este în acest caz maĭ liberală ca noĭ—și D. Ferrier ne face insulta bine meritată, de-a zice că'ĭ sîntem inferiorĭ.

Ce să le facĭ acestor mizerabilĭ, carĭ ne fac de rîs și ne daŭ de rușine? Ca un singur om, țara ar trebui să se ridice, și cu pĭetre, cu ouă clocite, cu varză stricată și cu mere putrede, să gonească de la putere un guvern de oamenĭ fără scrupule, fără de rușine, fără de obraz, un guvern, care în timp de nouă lunĭ de zile a făcut atîtea prostiĭ, atîtea infamiĭ, că chiar știind că am reintra pe mîna conservatorilor, tot căderea acestor mizerabilĭ ne-ar aduce un sentiment de ușurare, de satisfacere morală.

Const. Mille.

SATIRA ZILEI

Cămătarii

Aceștĭ onorabilĭ comercianțĭ, carĭ aŭ început prin a vinde pĭeĭ de cloșcă și acum ĭaŭ pĭelea de pe oamenĭ, aceștĭ onorabilĭ comercianțĭ preocupă opiniunea publică pe ziua de astă-zĭ. De aceea îmĭ permit a vă povesti și eŭ o anecdotă, care poate prea bine să se aplice luĭ Jacques, luĭ Marcu saŭ altor Mărculeștĭ din aceĭa pe carĭ parchetul iĭ supără:

Un țăran din Moldova are nevoĭe de 5 leĭ și, firește, s'a adresat circĭumaruluĭ din sat.

— Ițĭ trebuĭe 5 leĭ? se scărpină ovreĭul, dar pe ce? Aĭ ceva amanet?

— Poĭ ce să am, jupîne? Țĭ-am maĭ datorit și țĭ-am plătit cinstit.

— Bine, bine, ce-a fost a fost. Știŭ eŭ ce-o să fie? Aĭ ceva amanet?

— Uĭte cojocul...

— Cojocul, cojocul... se codește cămătarul... In sfîrșit fie, dar, dobînda o să te coste încă cincĭ leĭ și înainte plătită.

— Bine, bine, oĭ plăti, ce să fac? se văĭcărea țăranul nepricepînd bine propoziția ovreĭuluĭ.

— Atuncĭ, bine, adă cojocul.

— Poftim! dar baniĭ?

— Baniĭ? Carĭ banĭ? Mĭ-am oprit dobînda înainte, cum ne-a fost vorba, răspunde circĭumarul.

Istoria nu precizează cum s'a sfîrșit daravera, cu bătaĭe saŭ cu proces. E de ajuns că operațiunea cămătaruluĭ din Moldova, seamănă întocmaĭ ca acelea carĭ se fac în Bucureștĭ.

Lac.

Imprumut pe amaneturĭ

Orĭ cît de condamnabile ar fi pungășiile cămătarilor carĭ exploatează pe minorĭ saŭ pe fiiĭ de boĭerĭ, ele nu ajung însă gradul de rapacitate al cămătarilor pe amaneturĭ.

Cămătarul, care lucrează cu minorĭ orĭ moștenitorĭ în perspectivă, face afacerĭ întru cît-va hazardate; căcĭ, pînă cînd să încaseze banĭ de la minorul devenit major orĭ de la datornicul săŭ intrat în posesiunea moșteniriĭ așteptată, cămătarul este expus zilnic a-șĭ vedea polițele distruse printr'un proces de nulitate orĭ alte mijloace juridice.

Nu e tot ast-fel cu cămătarul care împrumută pe amaneturĭ. Acesta îșĭ are baniĭ tot-d'a-una asigurațĭ în tripla valoare a objectuluĭ amanetat, așa că orĭ ce eventualitate nu îl poate face să pĭardă paralele.

Cînd însă urmărim maĭ de aproape operațiunile cămătarilor pe amaneturĭ, vedem că eĭ în loc să se mulțumească, din cauza siguranțeĭ afacereĭ pe care o fac, cu o dobîndă relativ maĭ mică, ĭaŭ, din contră, dacă nu maĭ mult, dar în orĭ ce caz o dobîndă tot atît de mare cît aceĭ carĭ, dînd banĭ la minorĭ, sînt expușĭ să-ĭ pĭardă.

Cînd te prezințĭ la un cămătar de amaneturĭ și îĭ depuĭ un object în valoare de treĭ sute de leĭ, îțĭ împrumută pe el, după ce aĭ iscălit un act de vînzare, numaĭ cincĭ-zecĭ de leĭ, cu o dobîndă de zece leĭ pe două lunĭ, ceea ce face, că neputînd scoate objectul un an, veĭ plăti pentru ceĭ cincĭ-zecĭ leĭ primițĭ șease-zecĭ de leĭ numaĭ *dobîndă, plus că neplătind o singură dată dobînda, pĭerzĭ și objectul amanetat.* Pentru cincĭ-zecĭ de leĭ plăteștĭ dar treĭ sute șease zecĭ.

După cum se vede, speculațiunea cămătarilor pe amaneturĭ este de cea maĭ infamă speță. Cu atît maĭ mult că, acel care cade pe mîna acestor jefuitorĭ, nu este un bogătaș saŭ un cheltuitor, ci un funcționar, un ofițer, orĭ vre un mic negutător.

Micul funcționar orĭ negutător, al căruĭa budget s'a dezechilibrat din cauza uneĭ boale, se vede silit a cădea pe mîna acestuĭ soĭ de cămătarĭ, carĭ te jupoaĭe fără cel maĭ mic scrupul.

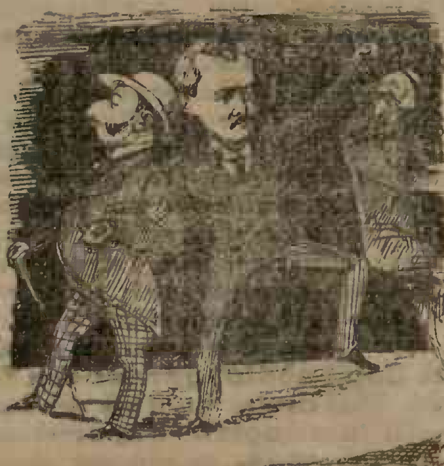
Asupra acestora ar trebui dar să îșĭ îndrepteze legĭuitorul nostru atențiunea; căcĭ, pe lîngă că speculațiunea lor e cu desăvîrșire imorală, dar e și îndreptată asupra claselor sărace, pe carĭ statul e dator să le apere.

O lege contra cămătărieĭ ajutată și de fondarea unuĭ munte de pietate, se impune dar.

Diplom.

ACTUALITAȚI

O șaradă

Pe ziua de azĭ sînt dispus să mă ocup de jocurĭ zise de spirit, în care singurul lucru care tocmaĭ lipsește este spiritul. Mă voiŭ pune să dezleg șarada pe care desenatorul nostru a pus-o pe hîrtie în chip așa de magistral.

In planul întîĭ este amicul nostru N. Ceaur-Aslan, bărbat politic de mîna întîĭa și orator care se aseamănă D-luĭ P. P. Carp în pronunțarea cuvintelor, ca inteligHențe, vighilențe *și alte impertinențe.*

La brațul ilustruluĭ bărbat stă un june, care după aparență nu poate de cît aparținea neamuluĭ semit și profesiuneĭ mînuitorilor de banĭ ca să nu zic cămătarilor. Pe cînd brațul e dat bancheruluĭ, picĭorul se îndreaptă spre Robescul unuĭ ovreiŭ percĭunat, spre un proletar al neamuluĭ semit.

Acesta este desemnul și acum dezlegațĭ șarada. Și fiind-că n'o dezlegațĭ, să v'o dezleg eŭ:

D. Ceaur-Aslan, teribil antisemit în viața publică, are în viața privată o mare dragoste pentru acest neam, cînd el aparține profesiuneĭ de bancher, de bogătaș, de om cu stare.

Și acum cînd v'am dezlegat șarada, să nu zicețĭ că nu sînt un bărbat care fac tot ce pot ca să mulțumesc pe onor. p. t. public și să țin în mod onorabil locul talentaluluĭ Vardalabum, *care azĭ se odihnește pe lauriĭ cîștigațĭ, la umbra brazilor din munțiĭ Romînieĭ. Și apoĭ nu puteți măcar zice că nu's în actualitate și că nu vorbesc și eŭ ca și ceĭ-l'alțĭ redactorĭ de onorabiliĭ domnĭ cămătarĭ.*

Periplizon.

Țarul la Viena

Primire strălucită. — Presa austro-rusă.—Austria și Rusia.—Chestiunea orientală.

Primire strălucită

Țarul tuturor Rusiilor a sosit erĭ la Viena.

Primit cu toată pompa de către împăratul Frantz Iosef, care era însoțit de întreaga suită de archiducĭ și generalĭ, țarul Nicolae calcă ca prieten pe teritoriul austriac.

Nu maĭ mult de cît acum două anĭ, vizita țaruluĭ la Viena ar fi fost privită ca un lucru imposibil: căcĭ, atît presa austro-ungară cît și cea rusească, nu făceaŭ de cît a se ataca pe atuncĭ cu cea maĭ mare vehemență.

Poporul rus ca și cel austro-ungar, condus de către presa acestor state, se privĭaŭ ca inamicĭ implacabilĭ și nimănuĭa nu 'ĭ-ar fi trecut prin gînd că, într'atît de scurtă vreme, împărațiĭ ambelor state îșĭ vor strînge mîna pe teritoriul austriac.

Presa austro-rusă

Dar ceea ce acum două anĭ se părea imposibil, astă-zĭ este o realitate.

Populațiunea vieneză a primit în urale nesfîrșite pe țarul și țarina, ĭar presa rusească ĭa apărarea Austro-Ungarieĭ contra atacurilor preseĭ englezeștĭ.

Vizita țaruluĭ Nicolae la Viena, acompaniat de cancelarul săŭ prințul Lobanoff, este manifestarea și cimentarea apropiereĭ între ambele imperiĭ.

Această vizită eminamente politică, va avea ca urmare un început de schimbare radicală în relațiunile internaționale ale marilor state europene.

Austria și Rusia

De cîte-va lunĭ deja, se observase o schimbare în atitudinea Rusieĭ și a Austro-Ungarieĭ, față de evenimentele din Orient. Pe cînd înainte, toate mișcările Austro-Ungarieĭ în Orient se făceaŭ în prealabilă înțelegere cu Englitera, pentru că ambele state doreaŭ menținerea statuluĭ rus în Turcia,—astă-zĭ Rusia merge mînă în mînă cu Austria, ĭar Englitera contra lor.

Chestiunea orientală

Anglia, văzînd că chestiunea orientală va trebui să fie în curînd definitiv rezolvată, voĭește să precipiteze evenimentele, spre a nu da timp Rusieĭ de a se întări în interior și a impune prin forța eĭ întregeĭ Europe.

Rusia a simțit intențiunile Englitereĭ și, temîndu-se de o grăbită rezolvare a chestiuneĭ orientale, a întins mîna Austro-Ungarieĭ.

Prințul Lobanof și contele Guluchowsky, găsind că inamicul comun al ambelor state nu este de cît Englitera, aŭ operat prin tactul lor diplomatic apropierea între Austria și Rusia. Aceste state, mergînd împreună, se vor opune agitațiunilor războinice ale Englitereĭ și vor putea ast-fel, la momentul oportun, împărți prada lor din Orient, excluzînd pe Englezĭ de la împărțeală.

La Viena se pune dar astă-zĭ la cale, de către împărațiĭ Frantz-Iosef și Nicolae, soarta Orientuluĭ și în special a Turcieĭ.

Val.

Revoluția în Constantinopole

(Prin fir telegrafic)

CONSTANTINOPOLE, 15 August.—**Erĭ, la orele 12 și jum. ziua, niște armenĭ aŭ atacat banca otomană, și aŭ ucis niște păzitorĭ și impiegațĭ.**

In cartierele Galata și Tofane aŭ izbucnit dezordine și scene de jefuire. Aŭ trebuit să intervină poliția și trupa. In toate părțile era o mare spaĭmă și toate prăvăliile aŭ fost închise. Se numără mulțĭ morțĭ și rănițĭ.

Seara, la orele opt, liniștea era restabilită.

Scumpetea banilor

Cestiunea cămatarilor aduce în discuțiune scumpetea banilor în Romînia, grație căreĭa industria și comerciul, precum și agricultura, lîncezesc.

La noĭ, când se vorbește de o dobîndă de *zece la sută*, **se spune că-ĭ dobândă** *mică*. **Aceasta însă nu o poțĭ obține, de cât cu o hypotecă de rangul întîĭ saŭ al douilea. Pe poliță nu se poate avea, în cazul cel maĭ bun, de cât cu 12—15 la sută.** *Banca Națională*, **care împrumută cu 6 și 7 la sută, nu dă** *de cît comercianților* **și ea îșĭ are favorițiĭ săĭ. Dânsa cere apoĭ treĭ iscăliturĭ, și pentru a le obține, trebuie să se plătească procente și giranților, ceea ce înseamnă că aĭ scontat polița ta cu un procent de 12 saŭ 15 la sută, dacă nu maĭ mult.**

Agricultorul, dacă împrumută, este pentru a face cultura; negutătorul și industriașul, pentru a-șĭ complecta capitalul ruinat.

Cîștigurile însă nicĭ o dată nu egalează procentele, așa că acela care împrumută cu 12 la sută, și nu câștigă de cât 6 la sută, merge sigur la ruină saŭ faliment.

Incontestabil, sunt institute de credit, ca creditul rural, urban și cel agricol. Ele însă cer atâtea formalitățĭ și timp de pierdut, în cât nu pot folosi, de cât într'o foarte restrânsă măsură.

Banul este rar și scump în România. Pe când în Franța dobânda se scoboară la 2, 3 și 4 la sută, pe când în Englitera ea se scoboară și maĭ jos, la noĭ capitalurile streine nu vin, fiindu-le frică de lipsa noastră de corectitudine comercială și de lipsa de siguranță.

Ast-fel, avem dobânzĭ, carĭ covârșesc în tot-d'a-una câștigul ce s'ar putea avea, cu manipularea capitaluluĭ împrumutat. Baniĭ streinĭ nu vin în țară, ĭar capitalurile româneștĭ, găsesc maĭ prudent și maĭ remunerator a se înzeci în câtĭ-va anĭ prin camăta cea maĭ nerușinată, așa că pentru comerciŭ, industrie și agricultură, rămâne atât de puțin!

Vom vedea altă-dată, care ar fi remediul.

Sfinx.

Și mizerabilĭ și nerușinațĭ

Polițiștiĭ de la ziarele guvernamentale se încearcă să gîngăvească o explicațiune relativ la scandalul telegramelor D-luĭ Ferrier. Eĭ, neputînd nega evidența, întîiŭ aŭ dat vina pe niște nevinovațĭ funcționarĭ, ĭar maĭ apoĭ aŭ negat pur și simplu infamia comisă.

Pentru *Gazeta*, ziarul D-luĭ Puiu Alecsandrescu, D-luĭ Ferrier nu i s'a reținut nicĭ o depeșă sosită, ĭar din cele *35* de telegrame, expediate de D sa, una singură i s'a refuzat, sub cuvînt că în *coprinsul eĭ era o frază necuviincĭoasă*.

Aceasta este o sfruntată mincĭună. *Gazeta* ar trebui să citeze fraza necuviincĭoasă, dacă în adevăr a existat.

Cum rămîne însă cu cele treĭ depeșĭ expedĭate și neajunse la destinație?

Cum rămîne cu depeșile sosite de la Vittel și cu toate acestea reținute de oficiul telegrafic?

Și apoĭ polițiștiĭ ar fi trebuit să se pună de acord maĭ întîiŭ cu D. Chiru, directorul general al poștelor și telegrafelor, care a declarat că telegrama nu era necuviincioasă, ci că a fost un exces de zel al unuĭ funcționar.

Guvernul luĭ Dimitrie Sturdza, după cum se vede, este și mizerabil și nerușinat în apărarea sa,

Cos.

DIN LUMEA CAMATARILOR

Călătoria unuĭ ceasornic

Fără îndoĭală că multora din cititorĭ le va părea curios titlul acesta, și se vor întreba cu mirare:

— Cum? E posibil să călătorească un ceasornic?

Vom răspunde, iubiților noștri cititorĭ, că faptul e cît se poate de exact, și că sub-semnatul a însoțit chiar pe ceasornic în călătoria ce a făcut.

El s'a preumblat pe stradele unde cămătariĭ și zarafiĭ ceĭ maĭ cunoscuțĭ îșĭ aŭ biurourile; a plecat întovărășit de mine din redacția *Adevĕruluĭ*, Marțĭ pe la orele 4 și jumătate, și a făcut vizite de etichetă D-lor: Jaques, cunoscut cămătilhar din calea Victorieĭ, Marcu și Mihalovicĭ din strada Regală, Hilberger de lîngă Teatrul Național, Leon Coller din fața bisericeĭ Crețulescu, și la mulțĭ alțiĭ de pe strada Smîrdan.

Preumblarea aceasta a fost, ce-ĭ drept, cam obositoare și chĭar supărăcioasă, căcĭ bĭetul ceasornic a avut nenorocirea să fie catigorisit, insultat în față, să i se conteste în mod absolut valoarea, că i se zică că e de bronz suflat cu aur prost — cînd el era de cel maĭ fin aur, și din 300 leĭ minimum cît costă cu lanț cu tot, să fie depreciat la 40 și pînă la 80 de leĭ.

*

Totușĭ această călătorie a avut un rezultat fericit, căcĭ ne-am convins personal de modul cum operează cămătariĭ.

Cu ocaziunea destăĭnuirilor făcute de *Adevĕrul* relative la cămătarĭ, ni s'aŭ denunțat lucrurĭ atît de grave, în cît pentru mulțĭ ele păreaŭ basme.

Acum însă, putem spune că ele sînt cît se poate de reale. Căcĭ dacă în schimbul unuĭ ceasornic de valoare pus emanet, aŭ căutat să mă despoaĭe, cum n'am putea crede cele ce se spun despre nenorocițiĭ carĭ se prezintă lor pentru împrumuturĭ, neavînd ce da la mînă cămătaruluĭ de cît acte și polițe prin carĭ se sconteează viitorul debitoruluĭ și al familieĭ sale.

*

Cel-d'întîĭ pe care l-am vizitat, a fost D. Leon Coller, din calea Victorieĭ No. 81.

E un cămătar tînăr, blond și scurt.

Cum am intrat în comptuarul săŭ, m'a măsurat cu ochiĭ de sus pînă jos, pentru ca să vadă cam cît îmĭ poate plăti pĭelea. Apoĭ m'a întrebat:

— Ce poftițĭ?

— D-le Coller, am venit să vă fac o rugăminte.

Vreaŭ să vă fac un împrumut de 100 leĭ, lăsînd amanet acest ceasornic de aur.

— Poftițĭ, stațĭ!— Cum de nu!... Dar cine sînteți D-voastră?

— Sînt funcționar la minister.

S'a întîmplat că luna aceasta am cheltuit maĭ mult, ast-fel că acum îmĭ trebuĭe neapărat o sută de leĭ.

Ovreĭul ĭa ceasornicul,— se uĭtă la el și pe o parte și pe alta, îĭ desface capacele, îĭ freacă lanțul cu o cîrpă roșie, ĭar se uĭtă la el, ĭar îl întoarce în sus și în jos, ĭar îl freacă— și apoĭ, cu un zîmbet ironic, avînd privirile plecate în jos, îmĭ spune:

— O sută de leĭ nu face ceasornicul cu lanț cu tot, dar încă să-l lașĭ amanet pentru o sută!

— Cum să nu facă,— îĭ zic eŭ,— e de aur și costă cu lanțul săŭ maĭ bine de treĭ sute de leĭ!

— Treĭ sute? Cine țĭ l-a vîndut te-a înșelat! D-ta nu vezĭ că e de bronz și că e suflat cu aur prost?

— Știĭ ce, D-le Coller! Să nu discutăm mult și în zadar: cît îmĭ daĭ și să țĭ-l las amanet pentru o lună de zile.

Cînd ĭaŭ leafa—îțĭ aduc paralele, ĭar D-ta îmĭ daĭ ceasornicul îndărăt.

— *Nu pot să-țĭ daŭ împrumut pentru el de cît 40 leĭ; dacă vreĭ să-l vinzĭ, îțĭ daŭ 80 leĭ; e prost, nu face parale!*

— Nu vreaŭ să-l vînd, ci numaĭ să-l las amanet!

— Atuncĭ îțĭ daŭ 40 leĭ, facem un *borderoŭ de vînzare* pe două lunĭ, îțĭ *ĭaŭ dobînda la* **40 leĭ — numaĭ 10 leĭ pe două lunĭ.** Nu-ĭ așa că-ĭ puțin? Eŭ ajut pe mulțĭ funcționarĭ și fiind că știŭ că nu prea avețĭ parale, de aceea nu ĭaŭ parale multe.

— Cum, D-le, la 40 de leĭ, 10 leĭ dobîndă pe două lunĭ, nu e mult? Asta înseamnă *150* leĭ la sută pe an.

— Dacă vreĭ — eŭ nu silesc pe nimenĭ!

— Și acum, să rămîn numaĭ cu 30 leĭ?

— Atuncĭ vinde-l, și 'țĭ daŭ 80 leĭ!

Am plecat de la cămătar, ĭar cînd să ies, mĭ-a zis:

— Iți daŭ 50 leĭ — ca să rămîĭ cu 40. Nicĭ atîta nu vreĭ?...

*

De la Coller, am trecut la Marcu și la Mihalovicĭ, cămătarĭ, carĭ staŭ în trada Regală, unul vis-à-vis de altul.

Marcu s'a uĭtat la cĭas:

— Cît zicĭ că-țĭ trebuĭe?

— 100 leĭ!

— Nu face — e prost cĭasul, și acum, parale se găsesc cu greŭ.

— Dar cît îmĭ daĭ D-ta?

Marcu se uĭtă din noŭ la cĭas și la mine:

— Du-te la altul, D-le, pentru mine asta e o afacere mică. Să-mĭ bat acum capul pentru cîțĭ-va leĭ, n'am timp.

Am plecat, lăsînd pe ovreiŭ să vorbească cu o doamnă, care avea într'o batistă o mulțime de juvaerurĭ scumpe, probabil venită acĭ tot pentru ca să solicite vr'un împrumut de la acest cămătar!

*

La Jaques din palatul Nifon, mi s'a dat 80 leĭ împrumut.

— Şi cîtă dobîndă să vă daŭ pentru o lună?

— Apoĭ, nu cer mult, mĭ-a zis cămătarul. *Pentru 80 leĭ, am să-ţĭ iaŭ 12 leĭ,* pe treĭ lunĭ.

— Dar pe o lună?

— *Tot 12 leĭ! Vă daŭ în mînă 68 de leĭ, şi faceţi-mĭ un borderoŭ de vînzare; — se înţelege că, dacă trece timpul şi D-ta nu-mĭ aducĭ baniĭ, ciasornicul rĕmîne proprietatea mea.*

Dobînda cerută de acest cămătar, era **de 60 la sută.**

*

Alţĭ zarafĭ şi cămătarĭ din strada Smîrdan, mi-aŭ oferit sume şi maĭ ridicole.

Cu cît mă arătam că sînt maĭ constrîns şi că îmĭ trebuiesc neapărat banĭ, cu atît eĭ căutaŭ să-şĭ bată joc de mine, dîndu-mĭ cîte 20 şi 30 leĭ.

Unul mĭ-a cerut 5 leĭ pe lună, şi mĭ-a oferit 30 leĭ pentru treĭ lunĭ; iar altul, şi maĭ nostim, mĭ-a spus că nu face împrumuturĭ, dar fiind-că mă vede la nevoie, mi-l poate *cumpăra, însă nu-mĭ dă maĭ mult ca 50 leĭ pe el.*

*

La redacţie mă aşteptaŭ curioşĭ, să afle rezultatul vizitelor mele pe la cămătarĭ.

Se înţelege că aŭ început să rîdă cînd le-am povestit cele de maĭ sus, însă eŭ mĭ-am zis:

— Să dea Dumnezeŭ, să-mĭ scape şi altă-dată ciasornicul, tot în chipul cum a scăpat acuma, din mîinile cămătarilor.

Vip.

IMPRESIUNI & PALAVRE

Chiţibuş către Aluta

Aşĭ voi să discut serios, dar văd că nu am saŭ nu aĭ parte de aşa ceva. Eram departe de pasagiul *Băncei Naţionale*, în verdea şi muntoasa Styrie, cînd ţi-am primit scrisoarea prin care îmĭ zicĭ, tu fiică a Oltuluĭ, că sub-scrisul trebuie să-şĭ ia adio de la amor şi să se mărginească ca să-şĭ concentreze toată activitatea luĭ amoroasă în natură şi în artă, — eŭ flămîndul de ideal.

In vilegiatură puteam să ne punem la palavre psihologice, dar eŭ sînt băiat bine crescut. S'ar fi supăra iubita, dacă aşĭ fi intrerupt seria scrisorilor către ea, pentru a răspunde uneĭ străine. Am trebuit dar să las ca la întoarcere, să reluăm vorba. O dată însă reîntors, luat deja de vîrtejul gazetărieĭ, mi-a pierit melancolia, am devenit bărbat vesel, sceptic în privinţa tutulor sentimentelor şi dispus să fac zeflemele pe socoteala scrisoareĭ tale, gingaşe şi plină de spirit, Alută. Cum am zis însă maĭ sus, sînt bărbat delicat şi nu pot să fac spirit pe socoteala uneĭ femeĭ. Şi acum urmează bine argumentaţia mea. Nu pot fi serios şi nicĭ nu pot s'o iaŭ peste cîmpĭ. Şi atuncĭ? Atuncĭ, draga mea corespondentă, soluţiunea e aceasta: să fim veselĭ, să lăsăm problemele psihologice la o parte şi să dăm drumul vieţeĭ să curgă turbure saŭ limpede, după cum ne este soarta; iar dacă norocul ne va eşi în cale, să-l luăm cu noĭ, fără siguranţă de a'l ţine vecĭnic lîngă traiul nostru, dar cu certitudinea că ne folosim cel puţin azĭ de el. Ceea ce însă este prost şi pentru mine şi pentru tine, e că blestematul de noroc, nu ne-a eşit încă în cale. Să-l aşteptăm dar.

Chiţibuş.

Din Orient

CONSTANTINOPOLE, 14 August.—Negocierile ambasadorilor cu ministrul de externe, n'aŭ ajuns încă la rezultate definitive; totuşĭ se speră că în curînd se va ajunge la o soluţiune satisfăcătoare.

LONDRA, 14 August.—*Daily Chronicle* spune că proiectul de reformă al puterilor recunoaşte supremaţia Sultanuluĭ, dar acordă Creteĭ o autonomie analoagă cu a Libanuluĭ. Consiliul puterilor marĭ vor forma un consiliŭ de supraveghere. Proiectul propune un tribut de 10.000 de livre turceştĭ.

CONSTANTINOPOLE, 14 August.—Azĭ dimineaţă, a avut loc la baronul de Calice, o întrunire a ambasadorilor, cînd s'aŭ făcut ultimele consfătuirĭ asupra concesiunilor de dat Creteĭ. Ambasadoriĭ sînt unanimĭ în privinţa moduluĭ cum trebuie precedat. Se aşteaptă la fie-care moment o hotărîre a Porţeĭ.

ATENA, 14 August.—E îndoială dacă ştirea despre moartea luĭ Brouffas e adevărată. Se crede că ar fi numaĭ rănit în mod primejdios.

CRONICA

Două, da' bune!

Două sînt centrele împrejurul cărora gravitează azĭ... atenţiunea publiculuĭ bucureştean: parchetul, împrejurul căruia, drept vorbind, gravitează cămătilhariĭ — cum i'-a numit unul din ceĭ maĭ inteligenţĭ confraţĭ — pînă ce-ĭ atrage Văcăreştiĭ şi... hotelul Bristol.

Acest hotel este o casă particulară în adevărata accepţiune a cuvîntuluĭ.

Hotelul cu ascensor are avantagiul de a fi locuit de D. Pavel Stătescu, prefectul poliţieĭ Capitaleĭ, de spiţerul ministru al instrucţiuneĭ publice şi de Bectemis.

Şi cînd zic avantagiŭ, înţeleg că nicĭ o dată parchetul nu va putea pune mîna pe jucătoriĭ de cărţĭ din tripoul care funcţionează acolo, fiind-că cu prefectura şi cu... tripoul nu te poţĭ juca de cît în cărţĭ.

Ar fi apoĭ nepotrivit lucru ca un Poni să nu patroneze un tripoŭ... chiar prin faptul pur şi simplu al vecinătăţeĭ sale cu localul de joc de cărţĭ, şi apoĭ, de ce ar maĭ fi D. Stătescu prefect, dacă chiar acolo unde îşĭ are locuinţa nu s'ar găsi la orĭ-ce oră un tripoŭ, un... depozit de Bectemis şi de alte metalurĭ?

Bao.

Revoluţia din Constantinopole

Masacrele. — Bombe de dinamită. — Intervenirea Europeĭ.

Masacrele

CONSTANTINOPOLE, 15 August, — Erĭ a cuprins pe toţĭ o spaimă, din cauza ataculuĭ Bănceĭ otomane, al căre portar şi doĭ împiegaţĭ aŭ fost omorîţĭ; casierul a fost grav rănit. Poliţia şi trupele aŭ ocrotit Banca. Fiind-că Armeniĭ aŭ tras asupra poliţieĭ de pe case, poliţia a răspuns printr'un foc care a durat toată după amiazĭ. Armeniĭ luaţĭ prizonierĭ, aŭ fost omorîţĭ.

La orele treĭ după amiazĭ, aŭ început dezordine la Tofane şi la Galata, unde mahometaniĭ alergaŭ pe străzĭ înarmaţĭ cu bastoane.

După ştirile unor martorĭ ocularĭ, poliţia şi trupele aŭ arătat o atitudine pasivă.

O bombă a explodat în liceul din Galata Serai, a ucis două persoane şi a rănit vre o sută. Ucişiĭ şi răniţiĭ aŭ fost transportaţĭ în spitale.

E temere de marĭ măcelurĭ în această noapte.

Bombe de dinamită

CONSTANTINOPOLE, 15 August. — In timpul turburărilor de erĭ n'a fost ucis nicĭ un împiegat al Bănceĭ otomane. *Din cauza exploziuneĭ uneĭ bombe armeniene aŭ fost ucişĭ şease jandarmĭ şi cîţĭ-va aŭ fost răniţĭ. Armeniĭ aŭ tras asupra poliţieĭ şi asupra trupelor.*

Acum e constatat că aceste turburărĭ sînt făcute de armenĭ, în scop de a provoca o intervenţiune străină. Ambasadoriĭ aŭ primit erĭ o scrisoare din partea comitetuluĭ armean, care le expunea starea de nesuferit în care se află, şi care le anunţa că vor fi violente în curând.

Musulmaniĭ, aţâţaţĭ, aŭ atacat numaĭ pe armenĭ, lăsând în pace persoanele de altă religie.

La Stambul, în mahalalele Psamati şi Jengkapu, aŭ izbucnit de asemenea turburărĭ, provocate de armenĭ, după cum se crede. Lipsesc detaliĭ. Noaptea a fost relativ calmă.

Intervenirea Europeĭ

Staţionariĭ de aldoilea rînd s'aŭ îndreptat spre oraş; celelalte corăbiĭ sînt gata să plece.

Pare că nu e nicĭ un pericol pentru străinĭ şi pentru ne-armenĭ. Azĭ dimineaţă, cea maĭ mare parte a magazinelor sînt închise. Poliţia a împrăştiat adunările. Din ce în ce liniştea revine. Părerea unanimă în cercurile diplomatice, este că armeniĭ sînt singuriĭ vinovaţĭ în evenimentele întîmplate. Poarta va împiedeca continuarea turburărilor prin măsurĭ severe. Probabil că azĭ ambasadoriĭ vor da sfaturĭ amicale guvernuluĭ otoman.

Armeniĭ, carĭ aŭ atacat banca, ameninţaseră c'o vor face să sară; apoĭ, după lungĭ dezbaterĭ, plecară pe un yacht la orele 2 din noapte.

Sir Edgar Vincent, directorul bănceĭ, n'a suferit nicĭ o pierdere de banĭ; şi-a reluat azĭ serviciul.

CONSTANTINOPOLE, 17 Aug.— Guvernul francez a hotărît să rechieme la Constantinopole pe al douilea staţionar al săŭ, care actualminte se află în Creta.

Insărcinatul de afacerĭ al Franţeĭ, a dat ordin să debarce doĭ-spre-zece marinarĭ aĭ staţionaruluĭ „La Flèche", şi i-a instalat la ambasadă pentru precauţiunĭ.

LONDRA, 15 August. — Se anunţă din Constantinopole *Agenţieĭ Reuter,* **că nişte revoluţionarĭ armenĭ aŭ atacat Banca otomană, aŭ ucis pe jandarmiĭ carĭ o păziaŭ şi aŭ tras asupra poliţieĭ, din ferestrele şi de pe acoperişul clădireĭ. Aŭ izbucnit dezordine şi în alte cartiere. O bombă a explodat lîngă postul gardeĭ din Galata. Maĭ mulţĭ soldaţĭ aŭ fost răniţĭ saŭ ucişĭ. Vaporul englez de pază, a plecat de la Therapia la Constantinopole.**

Corăbiile de pază, franceze şi italiene vor urma şi ele dimineaţă.

INFORMAŢIUNI

INTERIOARE

Bandele de cămătarĭ

Friedrich Goldwurm

Am ajuns şi la cămătariĭ milionarĭ.

Unul dintre aceştia este un anume Goldwurm, cunoscut deja pentru pungăşiile sale din Botoşanĭ, unde, pentru ridicola sumă de **2—3000 de leĭ,** a luat prin manopere frauduloase comise asupra unuĭ minor, o poliţă de **două sute de miĭ leĭ.**

Acum şase anĭ, Goldwurm avea drept orĭ-ce avere vre-o cincĭ-zecĭ de miĭ de leĭ şi astă-zĭ **posedă o avere de cincĭ milioane.**

Rapacitatea acestuĭ cămătar este teribilă. Cînd cine-va îĭ datoreşte vre-un ban, îl urmăreşte cu cea maĭ mare severitate, căcĭ milă nu există în inima de cîine a acestuĭ om.

Haĭnele mortuluĭ

Un sărman evreŭ din Botoşanĭ, îĭ datora acum cîţĭ-va anĭ *o mie de leĭ.* In ziua scadenţeĭ, evreul moare şi lasă în urma sa, pe drumurĭ, o văduvă cu opt copiĭ. Goldwurm află de moartea datornicului săŭ şi se duce imediat la casa acestuia. Găseşte pe văduvă şi pe copiĭ în lacrămĭ, iar jos era întins, acoperit cu un postav negru, cadavrul nenorocituluĭ datornic.

— Imĭ trebuie baniĭ, strigă Goldwurm către văduvă.

— N'am, bărbatul meŭ murind, m'a lăsat pe drumurĭ, răspunde văduva plîngînd.

Dar Goldwurm, fără a lua în seamă nicĭ împrejurarea tristă, nicĭ lacrămile văduveĭ şi ale copiilor, *se repede ca o fiară la mort, ridică postavul negru cu care era acoperit, şi cu* **propriele sale mîinĭ rupe de pe cadavru haĭnele cu care era îmbrăcat, strigînd:**

— Aceste haĭne sînt cumpărate din baniĭ meĭ şi le iaŭ drept despăgubire.

Şi pleacă, după ce şi-a despoiat debitorul chiar după moarte.

Pungăşirea luĭ Cotadi

Una din ultimele sale victime a fost tînărul Cotadi, despre care aflînd că e la Paris şi are acolo nevoie de parale, a plecat iute în Franţa şi, prefăcîndu-se că incidental îl întîlneşte, îĭ **dă şase miĭ de leĭ, luînd o ipotecă pentru şase-zecĭ de miĭ de leĭ.**

Cotadi, întorcîndu-se în ţară şi maĭ avînd nevoie de parale, se duce la Goldwurm şi-l roagă să-ĭ maĭ dea vre-o două miĭ de leĭ, contra uneĭ poliţe. Dar Goldwurm refuză şi face pe Cotadi ca să scoată de la brîŭ ciasul şi lanţul de aur în valoare de patru miĭ de leĭ, şi i le dă drept amanet.

Ar fi să umplem zecimĭ de coloane înşirînd toate pungăşiile acestuĭ netrebnic, şi de aceea ne oprim acĭ.

Pentru astă-zĭ se aşteaptă în Galaţĭ sosirea D-lor deputaţĭ Orleanu şi Fulger, pentru ca reprezentanţiĭ oraşuluĭ să ia o hotărîre decisivă în afacerea Malaxa.

Lupta e de astă dată între Malaxa-Culoglu şi reprezentanţiĭ judeţuluĭ.

Demisia primaruluĭ Malaxa

In numărul de alaltă-erĭ, Adevĕrul, *vorbind despre hotărîrea luată în consiliul de miniştri, cu privire la afacerea de la primăria din Galaţĭ, printre altele am spus că prima hotărîre a fost ca Malaxa să-şĭ dea demisia.*

Această ştire se confirmă acum şi de ziarul Galaţiĭ, *care ne-a sosit erĭ, şi care anunţă demisia luĭ Malaxa în modul următor:*

„D. prefect Malaxache Culoglu, a declarat erĭ uneĭ persoane marcante din localitate, care caută să-l menageze pe cît poate din cauza suferinţelor morale prin carĭ D. Culoglu trece, că s'a făcut ce s'a făcut şi că consiliul comunal, urmează să fie dizolvat, căcĭ Malaxa este pus în poziţie de a-şi da demisiunea.

Garantăm cetitorilor noştri autenticitatea informaţiuneĭ de maĭ sus, şi ne permitem a întreba pe D. Culoglu, dacă în urma demisiuneĭ D-luĭ Malaxa, D-sa maĭ poate sta în înalta demnitate ce ocupă."

Nouĭ informaţiunĭ pozitive ne permit a afirma, că demisia gheşeftaruluĭ primar Malaxa nu-ĭ de cît o chestiune de timp.

Nouĭ descoperirĭ în afacerea cămătarilor.

Incă o victimă

Sînt treĭ zile de cînd D. prim-procuror a primit o denunţare în contra d-ruluĭ Ochsenberg, domiciliat în calea Victorieĭ, cum că ar fi unul din ceĭ maĭ primejdioşĭ cămătarĭ din Capitală.

Una din victimile acestuĭ Domn este şi

BURSA DIN BUCURESCI

Cursul de la 10 (18) August 1896

5% Renta r. p.	102 1/4	Acţ. B. Agricole	—
5% Renta am.	100 3/4	Dacia-România	—
5% » (92—93)	99 1/2	Naţionala	—
5% » am.	99 1/2	Patria	—
6% Obl. rur.	101 3/8	Construcţii	[illegible]
Pensiuni	293	SCHIMB	
5% Obl. c. Buc.	95 1/4	Londra	25.21.1/4 20 1/2
5% » (1890)	96 1/4	Paris	100.15.10
5% Func. rur.	92 1/8	Viena	211.10 7/8
5% » urb.	88 5/8	Berlin	123.65.55
5% » »	—	Belgia	99.25
5% » » Iaşi	82 1/2	Scont B. n.	5
5% Obl. bazalt	—	Avans. » »	6
Banca Naţ.	—	» C. dep.	5 1/

studentul Draganovicĭ, de loc din Botoşanĭ, care şi-a ipotecat o mare parte din averea părintească pentru suma de 14.000 leĭ, neprimind însă de cît 6000 de leĭ, şi aceştia în două rîndurĭ.

Samsarul care a pus la cale această murdară afacere, e inocentul Jaques, care e învinovăţit şi de alte potlogăriĭ, dar pe care are neruşinarea să le nege înaintea parchetuluĭ.

Acest samsar cămătar, în afacerea de care vorbim s'a purtat ca un adevărat bandit.

După ce a luat de la victimă o mie de leĭ, preţul samsarlîculuĭ şi a vînzăreĭ, după două zile însă, întovărăşit de un alt samsar, se prezintă la Draganovicĭ, pretinzîndu-ĭ încă o mie de leĭ, şi ameninţîndu-l cu bătaia şi că va aduce faptul hipotecăreĭ avereĭ la cunoştinţa părinţilor luĭ, carĭ locuesc în Botoşanĭ, căcĭ afacerea, după cum am spus, s'a făcut în secret.

Draganovicĭ, desperat de cursa în care-l atrăsese acest bandit, cu risicul de a afla şi familia chiar despre ceea ce a făcut, refuză să-ĭ maĭ dea vre-un ban şi-l alungă din casă.

D. Hamangiu a luat deja măsurile cuvenite pentru constatarea faptuluĭ şi urmărirea şarlatanilor.

Altă denunţare

Am anunţat deja că, încă de alaltă-erĭ, parchetul a sigilat casa bancheruluĭ David Solomon.

In privinţa acestuĭ individ, maĭ putem aduce la cunoştinţa primuluĭ procuror şi următorul fapt:

Acum vre-o două-treĭ lunĭ, prin intermediul altuĭ samsar, David Solomon a atras în cursă pe minorul Costică Lungeanu, pe care l'a făcut să-ĭ dea poliţe în valoare *de peste 15,000 leĭ,* nedîndu-ĭ în schimb de cît *vre-o 5000 de leĭ.*

Afacerea Gutman

Gutman, cămătarul care a ruinat pe D. Radu Văcărescu, luîndu-ĭ într'un interval de un an aproape *un milion,* a fost denunţat parchetuluĭ că a săvîrşit o nouă potlogărie în paguba prinţuluĭ Brîncoveanu, de la care a luat poliţe în valoare *de 300 miĭ de leĭ.* Casa acestuĭ cămătar a fost sigilată încă de Sîmbătă.

Cînd Gutman a făcut această afacere cu prinţul Brîncoveanu, venind înadins acum cîte-va zile pentru aceasta din străinătate, unde se afla la băĭ, a adus cu dînsul şi maĭ multe poliţe d'ale D-luĭ Văcărescu, pe care le-a cumpărat maĭ ieftin din străinătate, pentru a le negocia aicĭ.

D. Gr. Triandafil, tutorele avereĭ D-luĭ Văcărescu, se zice că ar fi achitat deja maĭ multe asemene poliţe.

Declaraţia D-luĭ sub-loc. Sturdza

Alaltă-erĭ, D. prim-procuror Hamangiu a terminat cercetările în privinţa afacereĭ D-luĭ sublocotenent Pavelescu Sturdza.

Destăinuirile D-luĭ Sturdza sînt zdrobitoare pentru cămătariĭ Jean, Cociu Avramescu şi Zentler.

De la 1 Martie, anul curent, spunea D. Sturdza, şi pînă la 11 Iunie, cînd a devenit major, a dat poliţe acestor samsarĭ în valoare de 320,000 leĭ, *neluînd în schimb de cît* 30,000 leĭ.

Prima poliţă a fost numaĭ de 2000 leĭ, în schimbul căreia a primit 1000 leĭ, dînd şi din aceştia 400 de leĭ comision fraţilor Avramescu, Zentler şi Mihalovicĭ, cîte 100 de leĭ de fie-care. Zentler, ca şi ceĭ-l'alţĭ, tăgăduieşte faptul, fiind în acelaş timp şi de o aroganţă uĭmitoare faţă de magistraţĭ.

Descinderile

La parchet primindu-se nenumărate denunţărĭ de această natură, D. procuror Ionescu a făcut alaltă-erĭ descinderĭ la că-

---

FOIŢA ZIARULUI „ADEVERUL"

45

PRIMEJDIE DE MOARTE

XXX

Incercare de fugă

Dacă aĭ locuit cu dînsul atîta vreme, trebuie să fi auzit vorbindu-se de Siberia!

— Da, e un loc unde se biciuesc femeile, unde se ţin prizonieriĭ în lanţurĭ şi unde se tratează oameniĭ maĭ răŭ de cît animalele.

— Maĭ e şi alt ce-va, răspunse Rudersdorf, cu zîmbetul săŭ brutal pe buze.

Bătaia nu-ĭ tocmaĭ răul cel maĭ mare ce i se poate întîmpla uneĭ femeĭ, acolo; dar D-ta ştiĭ în privinţa asta ceva maĭ mult de cît vreĭ să spuĭ.

De cît uiţĭ poate un lucru: nicĭ odată n'a evadat o femeie de două orĭ din Siberia.

Mă înţelegĭ?...

Dacă te veĭ maĭ întoarce acolo, nu maĭ eşĭ nicĭ odată, morĭ pe drum saŭ într'o celulă a închisoreĭ.

Ne-am înţeles?

— Pe cine vreĭ să trimiţĭ în Siberia? întrebaiŭ cu tonul cel maĭ îndrăzneţ posibil, căcĭ în sufletul meŭ eram plină de groază.

— Pe D-ta, dacă nu eştĭ înţeleaptă,— zise alene Rudersdorf.

Vorbi cîte-va minute cu secretarul săŭ, lăsînd timp ca să se graveze în mine această ameninţare.

— Dacă ţiĭ la viaţă, zise, răspunde-mĭ limpede.

Cine-ĭ acela care a fost ridicat de acĭ?

Tăceam.

Bătrînul interveni, surîzînd graţios.

— Prin protestarea sa de adineorĭ, D-ra a deşteptat în noĭ o îndoială, slabă de alt-minterĭ.

Dacă individul pe care-l avem în mînă nu e prinţul Borgensky, nu putem risca să-l răpim din ţara aceasta. De asemenĭ nicĭ pe D-ta.

Dovedindu-se lucrul, şi unul şi cealaltă vor fi trimişĭ pe uscat.

D-ra înţelege decĭ că în loc de a-şĭ face răŭ, trebuie să procedeze în folosul săŭ, răspunzînd la întrebările noastre.

— Nu e Taras, — ziseĭ după ce mă gîndiĭ.

— Minţĭ, Aura Saltikoff,— sbieră Rudersdorf. Spuĭ aşa ca să scapĭ din mîinile noastre.

— D-ra va bine-voi, fără îndoială, să ne dovedească adevărul celor ce afirmă.

Maĭ înainte de toate, noĭ voim să evităm responsabilitatea gravă de a lua pe un nevinovat, pe un supus englez, în Rusia.

Pentru noĭ lucrul acesta e mult maĭ important de cît prinderea prinţuluĭ Borgensky.

Un rînd din partea luĭ drept răspuns la un bilet al D-tale...

— Nu scriŭ nimic! r[...]

— D-ra se în[...] răspunseĭ repede, [...] în privinţa consecinţelor acest[...] purtărĭ.

Noĭ sîntem aceia carĭ vom fi în pericol.

Indată ce va afla că eştĭ prizonieră pe bordul unuĭ vapor rusesc, prinţul va înştiinţa poliţia engleză, care ne va sili să vă dăm drumul imediat.

Prinţul nu va părăsi uscatul şi va sta sub protecţiunea poliţieĭ.

E foarte evident.

Mă gîndiĭ mult.

In adevăr, propunerea aceasta părea inofensivă.

Dacă Taras s'ar fi adresat poliţieĭ de ce ne maĭ puteam teme?

De ce s'ar fi dus el ca să ceară ajutorul poliţieĭ, ştiindu-ne în pericolul iminent de a fi ridicaţĭ?

La ora asta putea să găsească pe cine-va care să ia măsurile necesare?

Nu. Simţeam că nu va face ast-fel.

Această linie de purtare ar fi fost a luĭ Kavanagh, a orĭ-căruĭ individ prudent dar nicĭ o dată a luĭ Taras!

N'ar fi pierdut un singur minut, nicĭ măcar pentru a se gîndi.

Ar urma numaĭ îndemnul inimeĭ sale şi ar alerga în ajutorul nostru, fără să se gîndească la consecinţele ce ar rezulta pentru el însu-şĭ.

— Nu, riseĭ, nu vreaŭ să scriŭ nimic.

— Cel puţin, D-ra ne va permite să procedăm la o anchetă, ca să putem verifica cele ce ne spune.

Pentru aceasta, trebuie să ştim unde locuieşte adevăratul Taras.

Iar mă gîndiĭ.

Dacă le-aş fi dat adresa, pe care de alt-fel o puteaŭ descoperi singurĭ, după o cercetare de cîte-va ceasurĭ... eĭ şi!...

Dar de o dată îmĭ ziseĭ că va profita negreşit ca să trimeată ştire verbală din parte-ne, poate chiar cu barcagiul, ştire care ar avea efectul uneĭ scrisorĭ.

Oh! blăstămatul cu zîmbetul luĭ perfid!

Rudersdorf se ridică şi zise cu o impacienţă sălbatecă:

— Ştiĭ consecinţele acestuĭ refuz. Depărtarea în Siberia, bătaia... şi restul.

Te expuĭ la tortură.

Veĭ avea poate soarta pe care a avut-o Vera Oblomof şi mulţĭ alţiĭ.

— Pe cînd dacă ne daĭ lămurirĭ veĭ fi liberată numaĭ de cît, cu un frumos dar drept răsplată.

Cît ziceam conte?

Rudersdorf scoase un portofoliŭ, luă o hîrtie şi mi-o întinse ca să mă ispitească.

Cuprinsă de o adevărată furie, i-o zmulseĭ din mînă, indignată, o mototoliĭ în mînă şi o aruncaĭ jos, zicînd:

— Aşteptaţĭ voĭ să vă vînd eŭ pe prietenul meŭ!

Mă privi pe sub gene şi zise zîmbind cinic:

— Foarte dramatic, dar cam exagerată, scumpa mea.

Nu e femeie care să refuze ast-fel o mie de ruble pe care le poate cîştiga.

S'o umfle!

Trebuia să ne aşteptăm la aşa ceva după cele ce ne-a spus Kavanagh despre caracterul şiret al acesteĭ fete.

Secretarul se duse pînă la uşă şi strigă pe cine-va... cu un desgust oare-care, după cît mi se păru.

— Sîntem sub ordinele luĭ Kavanagh— zise Rudersdorf ca şi cînd ar fi căutat să se justifice.— Trebuie să-l ascultăm. Am luat toate precauţiunile posibile şi dacă am fost jucaţĭ, vina va fi a ministruluĭ care s'a încrezut în Kavanagh.

Oameniĭ carĭ duseseră pe Gordon intrară din noŭ.

— Arestatul e în siguranţă? întrebă Rudersdorf.

Unul dintre dînşiĭ puse o cheie pe masă şi răspunse afirmativ.

— Du pe doamna asta la Sofia Otchkin; vor sta amîndouă în aceeaş cabină. Inchide-le şi adu-mĭ şi de acolo cheia.

Păziţĭ de aproape însă pe prizonierĭ.

La cea maĭ mică mişcare suspectă, înştiinţaţĭ-mă imediat.

Apoĭ, venind la mine:

— D-şoară, bine-voieşte de te scoboară în cabina D-tale.

Te anunţ că cea maĭ uşoară încercare de alarmă saŭ evadare dinn parte-ţĭ, ne va sili a uza de măsurile cele maĭ severe.

Acest avertisment nu avu alt efect asupră-mĭ de cît a-mĭ îmboldi dorinţa de a brava pe aceea carĭ mă trataŭ ast-fel.

Trecînd de la cabina obscură pe punte, ochiĭ meĭ nu putură distinge nimic, afară de o vagă rază de lumină care pleca din camera cu maşinile.

(Va urma)

mătarii Eschia, din Calea Văcăreşti, David Solomon, Marcu, Leon Frenkel şi alţii.

Tuturor acestora le-a confiscat registrele, pe care le va supune zilele aceste unuĭ control.

Activitatea parchetuluĭ

Energia pe care D-niĭ procurorĭ Hamangiu şi Ionescu o desfăşoară în această afacere, merită toată lauda.

Pentru astă-zĭ sînt chemaţi alţĭ 15 cămătarĭ, carĭ vor fi interogaţĭ în privinţa maĭ multor denunţărĭ primite în contra lor.

Alte arestărĭ se crede că sînt iminente.

Reporter.

D. Sărăţeanu, judecătorul de instrucţie de la cabinetul 3, reîntorcîndu se din concediŭ, îşĭ va relua astă-zĭ ocupaţiunile. Din cauză că afacerea Steiner, afacerea tripourilor şi aceea a cămătarilor sînt toate la cabinetul de instrucţie al D-luĭ Dărăscu, o parte din aceste afacerĭ vor fi repartizate şi la cabinetul D-luĭ Sărăţeanu.

D-niĭ Petrache Ghenea şi Sava Petroiu, consilierĭ comunalĭ din Galaţĭ, reîntorcîndu-se de la bĭ, şi-aŭ reînoit demisiunile.

Cămătariĭ întrebuinţează toate mijloacele pentru a opri urmăririle începute de parchet în contra lor. Se fac chiar marĭ insistenţe, pe lîngă rudele de aproape ale membrilor parchetuluĭ, pentru ca să înceteze cu urmăririle.

Ast fel aflăm că un bancher din Capitală, Zăhăreanu, ar insista pe lîngă unele persoane din Ploieştĭ, rude de aproape cu uniĭ membri aĭ parchetuluĭ, ca să nu maĭ urmărească pe Mărculescu.

Sîntem însă convinşĭ că energicul procuror Ionescu va proceda cu energia de pînă acuma, contra tuturor cămătarilor, fără excepţie.

Sintem informaţĭ că bancherul Mărculescu, care e urmărit de poliţie, pentru a fi arestat în afacerea cămătarilor, se află ascuns la socrul săŭ în Ploieştĭ.

Afacerea telegramelor Ferrier-Georgi

Ziarele oficioase

Am publicat în numărul de alaltă-erĭ, un interview al D-luĭ Joseph Ferrier, în afacerea telegramelor sale interceptate.

Ziarele oficioase aŭ dat în aceeaş zi o dezminţire afirmaţiunilor D-luĭ Ferrier cum că corespondenţa sa telegrafică ar fi fost oprită, şi aŭ publicat o notă aproape identică, însoţită de comentariĭ.

Iată această notă:

„In timp de 48 ore, acest Domn a primit „şi expediat 35 de telegrame, care toate ĭ-aŭ „fost înmînate şi expediate la vreme, cu cea „maĭ mare promptitudine, *afară de una singură* „care conţinea o frază cu înţeles insultător la „adresa Romîniei."

La D. Joseph Ferrier

Un redactor al nostru a căutat să vadă imediat pe D. Ferrier, pentru a-ĭ cere toate explicaţiunile pe carĭ le comportă această chestiune.

D. Joseph Ferrier, trebuie s'o spunem, a fost foarte rezervat. D-sa e nu numaĭ avocat, dar şi corespondent al ziaruluĭ parizian *Le Gaulois* şi, prin urmare, ca ziarist a căutat să scape printre degete la toate chestiunile principale ce i s'aŭ pus.

Maĭ întîĭ, D. Ferrier a invocat redactoruluĭ nostru mărturisirea D-lor C. Disescu şi Boţan, de carĭ nu s'a despărţit un moment cît a stat în Bucureştĭ, pentru a dovedi că n'a primit timp de două zile nicĭ o telegramă de la casa Georgi. Singura telegramă primită, a fost aceea reprodusă de noĭ Miercurĭ; ea ĭ-a fost remisă la 22 August (stil noŭ), orele 10 seara.

Apoĭ, pentru a dovedi că nu toate telegramele prezintate de D-sa oficiuluĭ telegrafic din Bucureştĭ aŭ fost transmise la Vittel, unde se află D. Georgi, D. Ferrier se referă la telegrama D-luĭ Georgi (reprodusă de noĭ), prin care i se face cunoscut că telegramele sale sînt reţinute aci.

Telegrama insultătoare

Intru cît priveşte telegrama cu coprins insultător la adresa Romîniei, despre care vorbesc ziarele oficioase, D. Ferrier ne-a declarat următoarele:

— „Am adresat D-luĭ Georgi o telegramă foarte lungă, în afacerea anulăreĭ transferăreĭ concesiuneĭ.

După ce-ĭ expuneam toată afacerea, adăogam (cităm textual):

Presse prendre notre défense, télégraphiez, autorisez assigner, envoyer procuration... etc

Directorul general al telegrafelor şi poştelor, necunoscînd sensul cuvîntuluĭ „presse", luat aci în înţeles de „e urgenţă", „e grabă să luăm apărarea", etc., a crezut că se vorbeşte de „Presa care ia apărarea caseĭ Georgi" şi a socotit aceasta ca o ofensă pentru ţara Romînească."

De-alt-mintrelea, D. Ferrier s'a declarat gata a pune la dispoziţia D-luĭ Chiru un Larousse.

Avocatul caseĭ Georgi a contestat spusele ziarelor oficioase, după care D-sa însuşi ar fi recunoscut caracterul ofensător al expresiunilor, ştergîndu-le din telegramă.

„Dacă, în loc de *presse*, întrebuinţam cuvîntul *urgent*, fără a schimba întru nimic restul frazeĭ, a zis D. Ferrier, uşor s'ar fi putut crede că în loc de urgent, am voit să zic „argent prendre notre défense", adică trimiteţĭ banĭ ca să ne luăm apărarea.

Interpretările sînt multiple, cînd voim să întoarcem sensul cuvintelor, zice D. Ferrier.

In telegrama aceea n'am voit să zic de cît, a adaos D. Ferrier: „E urgent să luăm apă„rarea noastră, telegrafiaţĭ, autorizaţĭ să-ĭ dăm „în judecată, trimiteţĭ procură!"

Audienţă la D. Cantacuzino

Miercurĭ, după cum am anunţat deja, D. G. Cantacuzino, ministru de interne ad-interim, a primit la orele 3 p. m., pe D. Ferrier în audienţă. D. Ferrier n'a voit să ne dea nicĭ o relaţie în privinţa audienţeĭ.

Informaţiunile noastre particulare ne permit însă a afirma că, ministrul de interne, a aruncat stîngăcia de a se opri corespondenţa telegrafică în sarcina directoruluĭ general al poştelor şi telegrafelor, pe care l-a făcut răspunzător.

Maĭ ştim de-asemenea, că ministrul de interne a recunoscut că, măsura vexatorie, luată de D. Kiru, faţă de corespondenţa D-lor Georgi şi Ferrier, a făcut pe aceştia să piardă termenul de recurs, în afacerea anulăreĭ transferăreĭ. D. Cantacuzino ar fi promis, pe cît ştim, D-luĭ Ferrier, — deşi acesta a refuzat categoric să ne spună, — că va face să se recunoască caseĭ Georgi dreptul de recurs.

Intrevederea aceasta a avut un rezultat îmbucurător pentru reprezintantul caseĭ Georgi, şi, ceea ce ne autoriză să credem aceasta, e faptul că, imediat după eşirea de la audienţă, D. Ferrier s'a dus la legaţiunea franceză, unde a văzut pe D. Vermandois, care n'a maĭ prezintat ministruluĭ de interne reclamaţiunea oficială a D-luĭ Ferrier.

Demisiunea D-luĭ Kiru

In urma satisfacţiuneĭ dată de ministrul de interne D-luĭ Ferrier, se afirmă, în cercurile bine informate, că, azĭ saŭ mîine D. Kiru, director general al telegrafelor şi poştelor, îşĭ va prezinta demisiunea sa. Această demisiune ĭ-a fost cerută de ministrul de interne, nu numaĭ pentru greşita procedare a D-luĭ Kiru în afacerea telegramelor D-luĭ Ferrier, dar şi pentru faptul că, în maĭ multe împrejurărĭ, consiliul de miniştri, guvernul, a fost înştiinţat prea tîrziŭ de oficiul telegrafic central despre unele evenimente.

Aşa, se ştie, că acum două saŭ treĭ săptămînĭ principele Ferdinand a fost în Bucureştĭ. Consiliul de miniştri a fost înştiinţat cu 10 minute după sosirea principeluĭ Ferdinand în gara Cotrocenĭ, despre această vizită.

Maĭ multe împrejurărĭ de aceeaşĭ natură s'aŭ grămădit, şi aŭ indispus pe guvern în contra D-luĭ Kiru, care este acum sacrificat.

ECOURI

A se citi în pagina a patra urmarea foiţeĭ de astă-zĭ PRIN CRIMA.

DOSARUL ZILEI

Intre comunele Ghiveghia şi Lipniţa, din judeţul Constanţa, un distribuitor de tutun a fost jăfuit de suma de 2000 leĭ, de către nişte bandiţĭ turcĭ, carĭ aŭ dispărut apoĭ prin pădurĭ.

Voiajul Ţaruluĭ

PARIS, 14 August.—S'a hotărît că Ţarul se va da jos la gara porţeĭ Dauphine. Işĭ va face intrarea prin Bois de Boulogne, şi va merge prin avenue des Champs Elysées, trecînd sub arcul de triumf.

VIENA, 14 August.—Decorarea oraşuluĭ e aproape terminată. Parcursul pe care-l vor urma Majestăţile Lor ruseştĭ, de la gară pînă la Hofburg, formează o cale triumfală, de-a lungul căreia se înalţă stîlpĭ împodobiţĭ cu colorile ruseştĭ şi austro-ungare, cu ramurĭ de brad, cu coroane de florĭ şi toţĭ stîlpiĭ legaţĭ prin ghirlande de verdeaţă. S'aŭ construit treĭ arcurĭ de triumf, bogat decorate. Cea maĭ mare parte a caselor sînt frumos pavoazate. Domneşte o mare animaţie; afluenţa străinilor este foarte mare.

Wienerabendpost salută sosirea Majestăţilor Lor ruseştĭ şi relevează prietenia dintre Ţarul Nicolae şi împăratul Francisc Iosef; această prietenie e bazată pe conştiinţa, pe care o aŭ aceştĭ suveranĭ, despre datoriile lor. Amiciţia este cu atît maĭ puternică, cu cît este o înţelegere îmbucurătoare asupra tuturor chestiunilor europene între aceste două puterĭ, ceia ce garantează pacea Europeĭ. Prin urmare, vizita Ţaruluĭ e o vizită de pace.

EDIŢIA III

Ultime Informaţiunĭ

INTERIOARE

Bandele de cămătarĭ

Guttmann

Un al doilea Goldwurm, este cămătarul Guttmann, care îşĭ are biuroul în casele unde e şi Clubul Tinerimeĭ. Acesta a început ca băiat de prăvălie şi era, acum zece anĭ, atît de sărac, în cît nu se putea căsători fiind-că n'avea cu ce plăti timbrele pentru actul de căsătorie.

Găsind un prieten care ĭĭ puse la dispoziţie vre-o cîte-va sute de leĭ, începu a face cămătărie.

Una din primele sale victime a fost Radu Văcărescu. Exploatîndu-l, Guttmann nu numaĭ că s'a îmbogăţit, dar şĭ-a ilustrat chiar numele săŭ de cămătar.

Afacerea Văcărescu

Pe Văcărescu, Guttmann l-a furat în modul cel maĭ infam, căcĭ pentru cîte-va miĭ de leĭ 'ĭ-a luat poliţe în valoare de două sute nouăzecĭ de miĭ de leĭ—şi aceasta prin manoperile cele maĭ frauduloase şi maĭ imorale, căcĭ o femeie a jucat rolul cel maĭ important în zmulgerea poliţelor.

De atuncĭ, Guttmann, îmbogăţindu-se, făcea mereŭ afacerĭ identice cu acea privitoare la Văcărescu şi în urmă exercă pe minorul prinţ Brîncoveanu, căruia dîndu-ĭ **treĭ-zecĭ miĭ de leĭ,** ĭ-a luat în schimb poliţe în alb pentru **treĭ sute de miĭ.**

In această ultimă afacere a intervenit chiar parchetul şi a sechestrat casele de fier ale luĭ Guttmann.

Sistemul luĭ Guttmann

Guttmann, are un sistem cu totul original. Pe Văcărescu l-a pungăşit, după declaraţiunea acestuia, în modul următor: Iĭ da **două miĭ de leĭ contra uneĭ poliţe de două-zecĭ de miĭ, pe treĭ lunĭ.** La scadenţă, Văcărescu ne putînd ca să plătească, convenea cu Guttmann ca să schimbe poliţa cu alta de **treĭ-zecĭ de miĭ de leĭ,** pe termen de treĭ lunĭ. Dar, în loc de a-ĭ **înapoia poliţa de două-zecĭ de miĭ de leĭ pe care o înlocuise cu una de treĭ-zecĭ de miĭ, Guttmann le reţinea pe amîndouă.**

La scadenţa poliţeĭ de **treĭ-zecĭ de miĭ de leĭ** urma aceiaşĭ operaţiune, înlocuind poliţa cu una nouă de **patru-zecĭ de miĭ** şi reţinînd însă pe **cea de treĭ-zecĭ de miĭ,** aşa că cu sistemul acesta, numaĭ într'un an, Guttmann a luat de la Văcărescu pentru **două miĭ de leĭ,** poliţe în valoare de aproape **treĭ sute de miĭ.**

Dar acum, cu afacerea Brîncoveanu, pare că i s'a înfundat luĭ Guttmann—şi la întoarcerea sa din Trouville, unde se află în vilegiatură, va trebui să dea seamă parchetuluĭ de operaţiunile sale.

R.

Ştirea dată de noĭ acum cît-va timp, cu privire la înlocuirea D-luĭ Paul Stătescu, prefectul poliţieĭ, cu D. Moruzzi, şi pe care ziarele colectiviste s'aŭ grăbit atuncĭ a o dezminţi, se confirmă.

Această înlocuire nu maĭ este acum de cît o chestiune de cîte-va zile.

Serbările din Constanţa

(De la corespondentul nostru special)

Marţĭ aŭ fost alergările de caĭ la hypodromul oraşuluĭ, iar seara s'a dat pe frumosul vapor *Cobra*, ancorat în largul măreĭ, un bal splendid.

Vaporul era decorat cît se poate de artistic.

O lume imensă a luat parte la această petrecere din cele maĭ frumoase.

*

Miercurĭ vor avea loc regatele, amînate Lunĭ din cauza timpuluĭ răŭ, iar seara, vaporul *Cobra* pleacă la Constantinopol, inaugurînd cursele de plăcere.

C.

D. general Budişteanu, ministru de războiŭ, se va duce Sîmbătă la Dudeştĭ, însoţit de maĭ mulţĭ ofiţerĭ superiorĭ, pentru a vizita instalaţiunile fabriceĭ de pulbere fără fum.

D. judecător de instrucţie Urlăţeanu şi-a dat ordonanţa în afacerea răpireĭ de la Şosea.

Tînărul Jean Fargeon, D-na şi D-şoara Fargeon, precum şi D-na Anghelescu, vor fi trimişĭ înaintea tribunaluluĭ corecţional, pentru faptul de răpire de minorĭ.

Un amic al nostru demn de toată încrederea, ne sigură că alaltă-seară, a văzut pe Mărculescu intrînd în comptuarul săŭ din strada Doamneĭ.

Şi poliţia de siguranţă îl caută şi nu-l poate găsi.

Astă-zĭ aŭ început la Lugoş conferinţele asociaţiuneĭ romîne-transilvănene.

D. Vlădescu, vice-preşedintele Ligeĭ, a plecat erĭ la Lugoş, pentru a azista la aceste conferinţe, carĭ vor dura treĭ zile.

Ministerul domeniilor a fost înştiinţat că prin viile din judeţul Tulcea, s'a ivit filoxera.

Un inspector viticol a fost însărcinat să ia măsurĭ serioase pentru combaterea flageluluĭ.

De Lunĭ, parchetul va începe a cerceta o a treia serie de samsarĭ-cămătarĭ. Aceştia sînt şi ceĭ maĭ primejdioşĭ, căcĭ maĭ toţĭ aŭ escrocat pe minorĭ cu sute de miĭ de leĭ.

Afacerea furtuluĭ de la finance a început a se lămuri, în urma mărturisirilor făcute erĭ de către Florescu.

Acesta a declarat că, în adevăr, după ce soţia sa ĭ a spus că a găsit paralele în privată, a chiemat pe Petrescu, ameninţîndu-l că dacă nu le împarte cu el, îl denunţă.

Petrescu, convenind la aceasta, s'aŭ dus împreună în grădina mitropolieĭ pentru a lua baniĭ din locul unde eraŭ îngropaţĭ, dar n'aŭ maĭ găsit nicĭ un ban.

Un agent al poliţieĭ de siguranţă, prinzînd aseară pe o femeie anume Rosa Boch, umblînd pe stradă îmbrăcată bărbăteşte, a condus-o la poliţie.

Timp de o jumătate oră aproape, bietul agent se socoti cu mintea în care arest să introducă pe Rosa Boch, în arestul femeilor, saŭ la un loc cu bărbaţiĭ

In cele din urmă s'a hotărît s'o ţină în cabinetul şefuluĭ de siguranţă, pînă la sosirea acestuia.

La 16 Septembrie, Creditul financiar urban din Bucureştĭ, va scoate în vînzare averea fariseuluĭ Dionisie Craioveanu, pentru datorii carĭ se urcă la suma de 50.000 leĭ.

Acest prea sfînt a maĭ înşelat o mulţime de lume, făcînd datorĭ însemnate fără să se maĭ gîndească a le achita.

In urma unuĭ memoriŭ adresat de maĭ mulţĭ cetăţenĭ din Constanţa, ministerul instrucţiuneĭ a hotărît înfiinţarea unuĭ gimnaziŭ clasic în acel oraş.

Pentru mîine parchetul a citat cincĭzecĭ de funcţionarĭ comercialĭ, carĭ aŭ iscălit poliţe în alb la cămătarul Samoel Adania, din strada Negru-Vodă, care se află arestat.

*

Pentru astă-zĭ sunt chemaţĭ la parchet cămătariĭ Eschia, Frenkel, Marcu Samoil şi alţĭ vr'o zece.

Toţĭ aceştia aŭ făcut afacerĭ numaĭ cu majorĭ.

Faţă cu aglomeraţia de lucrărĭ ce se află la parchet, D-niĭ procurorĭ Hamangiu şi Ionescu vor renunţa la congediŭ, pentru a se putea ocupa de afacerea Steiner, afacerea cămătarilor şi a tripourilor.

O dramă amoroasă

Strada Fraţilor a fost teatrul uneĭ drame, care a emoţionat profund întreaga populaţie din acea parte a Capitaleĭ.

De maĭ multă vreme, tînărul Ion Georgescu, din strada Grozăveştĭ, se înamorase de Domnişoara Maria Grigoriu, domiciliată în strada Fraţilor No. 15, dar dragostea luĭ nu-şĭ găsise ecoŭ în inima Domnişoareĭ.

*

Erĭ, tînărul Georgescu se dusese ca să-şĭ felicite iubita de ziua numeluĭ.

Nepăsarea cu care Domnişoara primi pe Georgescu, îl făcu pe acesta să-şĭ iasă din răbdărĭ.

Cînd, puţin maĭ în urmă, văzu Georgescu că un alt tînăr ce venise în vizită la D-şoara Maria, e preferat, se înfurie cumplit, şi profitînd de un moment cînd eraŭ neobservaţĭ, Georgescu somă pe D-şoara Grigoriu să-ĭ spună categoric dacă îl iubeşte saŭ nu.

La răspunsul negativ al D-şoareĭ, Georgescu ca un nebun scoase un revolver din buzunar, şi îl descărcă asupra iubiteĭ sale, rănind o la umărul drept.

*

In acel moment, mama D-şoareĭ repezindu-se dintr'o altă cameră, pentru a smulge arma ucigătoare din mîinele criminaluluĭ, a fost şi ea împuşcată în mînă.

După cîte-va minute, criminalul a fost dezarmat de alţĭ oamenĭ din acea curte, carĭ săriseră în ajutor.

Starea victimelor nu prezintă nicĭ o gravitate.

Criminalul a fost arestat, iar astă-zĭ va fi înaintat parchetuluĭ.

ECOURI

Sîntem rugaţĭ să atragem atenţia cititorilor noştri, să nu confunde pe cămătarul Iosif Adania, la care s'aŭ găsit cele 50 de poliţe în alb şi semnate de fiiĭ maĭ multor neguştorĭ, cu D. Adania, agent de publicitate.

Clubul cicliştilor din Bucureştĭ

Domniĭ membri aĭ acestuĭ club sînt avizaţĭ că, Duminecă, 18/30 l. c., se va face o excursiune Bucureştĭ—Giurgiu. Plecarea, de la Cafe Boulevard la orele 5 dimineaţa, precis.

Toţĭ D-niĭ ciclişti, carĭ doresc a lua parte la această excursiune, sînt primiţĭ cu plăcere.

Comitetul.

FOIŢA ZIARULUI «ADEVĔRUL

115

PRIN CRIMA

PARTEA A TREIA

FRATE ŞI SORĂ

I

Salomé

In acest moment, D-şoara Berthier era ca moartă.

— Vezĭ dar, bolborosi ea, vezĭ dar, că...

Notarul îĭ luă mîĭnile.

— Te conjur, zise el, nu exagera lucrul.

Dacă s'ar găsi cine-va care să fi văzut în vr'o parte pe Mihaĭ, în urma înmormîntăreĭ sale, detaliul acesta ar fi de o gravitate teribilă...

Dar nu e nimenĭ care să poată afirma... Nimenĭ nu l-a maĭ văzut !.,. m'aĭ înţeles?

Şi pentru a-ţĭ întemeĭa această prevedere, n'aĭ nimic... nimic... afară de visul uneĭ nebune !

Genevieva se desmetici.

— Aĭ dreptate, zise dînsa.

Voiŭ fi prudentă şi nu voiŭ vorbi nimănuĭ, nicĭ chiar mameĭ mele, despre ceea-ce presimt astă-zĭ...

Dar sper !... Oh ! da, sper !...

Pe drum îşĭ zise cu o desăvîrşită convingere :

— Nu numaĭ că Mihaĭ n'a murit, dar Sabina l-a văzut !.., Şi de sigur faptul acesta a consolat-o !...

Atuncĭ de ce, de ce n'a venit şi la noĭ ?...

Dar ce-mĭ pasă ? El a făcut ceea-ce i s'a părut luĭ că e bine să facă.

A lucrat după judecata momentuluĭ.

Dar cine să-mĭ spună, cine să-mĭ spună că sînt pe drumul adevăruluĭ ?

Ah ! dacă aş putea regăsi pe Sabina, cum m'aş arunca la genunchiĭ eĭ, rugînd-o să-mĭ spună tot ce ştie ?

Dar ea nu se gîndea de loc, în această clipă, la Martin Fontenay.

Şi dacă Mihaĭ putuse să aĭbă gîndul de a vizita o logodnică adorată, fără a merge şi la Edith, mama luĭ, Genevieva nu admitea că vărul săŭ s'ar fi putut gîndi în măsură egală şi în aceleaşĭ condiţiunĭ la un Martin Fontenay, amicul şi omul săŭ de încredere.

La Saintes, ea povesti Editheĭ tot ce ştia, nepomenind nimic însă despre părţile ce ar fi putut să-ĭ atingă convingerile eĭ intime.

Nu voĭa să mărească şi maĭ mult în inima nenorociteĭ mume nişte speranţe care ar fi putut s'o omoare.

Baroana, a căreĭ inteligenţă se întregise, primi modul de a vedea al notaruluĭ şi al Genevieveĭ.

Ea consimţi să lase cele două-spre-zece milioane ale sale în mîĭnile fiinţeĭ pe care o detesta atît de adînc, mulţumindu-se cu renta relativ modestă cerută de fiĭca sa adoptivă, — şi aceasta o făcea în scopul de a nu deştepta bănuĭelile nenorocituluĭ stăpîn.

Căcĭ dacă Mihaĭ trăĭa, fapt de care ea era convinsă, şi dacă Ludovic ar fi ştiut aceasta, nu l-ar fi suprimat pe dată faţă cu cererile Editheĭ ?...

Fără îndoĭală că da.

Şi viaţa se scurgea fără ca cine-va să întărească în acest timp speranţa nebună a nenoroociteĭ mame, saŭ pe aceea a Genevieveĭ, care era mult maĭ ascunsă şi mult maĭ adîncă.

Timpul îşĭ urma vecĭnica-ĭ călătorie.

De la Sabina nu sosise nicĭ o noutate şi nimenĭ nu putuse să-ĭ dea de urmă, cu toate cercetările neobosite ale D-şoareĭ Berthier.

Louis, nebun la ideĭa că într'o bună dimineaţă cumnată-sa îşĭ va aduce aminte de niscaĭ prietenĭ, şi că, prin urmare, aceştia vor vedea că ea n'a murit cum se susţinea, Louis, de teama scandaluluĭ ce ar fi putut provoca o asemenea ştire, primi cu bucurie propunerile notaruluĭ şi trimise foarte regulat—timp de cîţĭ-va anĭ— ceĭ o sută de miĭ de francĭ ceruţĭ de Genevieva.

Cu chipul acesta puterile celor două femeĭ se măriră.

Sanatorium luă proporţiunĭ extra-ordinare.

Cu timpul însă, Berthier neglijă angajamentul ce luase faţă de notar ; el tăĭe pensiunea cuvenită Genevieveĭ.

Faptul acesta născu în D-şoara Berthier ideĭa de a se adresa luĭ Martin Fontenay, pe care îl ştia omul de afacerĭ şi de încredere al luĭ Louis, după cum fusese şi al luĭ Mihaĭ.

Ceea-ce s'a petrecut cu Martin, se ştie.

Nu rămîne de spus de cît că ast-fel se găseaŭ lucrurile cînd se anunţă sosirea escadreĭ ruse la Paris.

Opt spre-zece anĭ trecuseră de la aşa zisa moarte a luĭ Mihaĭ.

Editha, între Octavia şi Genevieva, îşĭ păstrase încă dulcea-ĭ speranţă.

Nu era zi în care să nu spună credincĭoaselor sale tovarăşe de viaţă :

— Se va reîntoarce !,., Sînt sigură, da, sînt sigură că el se va reîntoarce !..

Incă nu s'a zdrobit în sufletul meŭ fibra maternă care leagă pe o mamă de copilul săŭ.

Se va reîntoarce !... Se va reîntoarce!...

Şi, prin cel maĭ bizar dintre fenomene, această încredere fără marginĭ mărise încrederea practiceĭ şi inteligenteĭ Genevieva, şi, ca şi mătuşă-sa, zicea adesea :

— Da, se va reîntoarce !...

In timpurile din urmă, o lovitură neaşteptată amărî viaţa dulce şi liniştită ce sărmana Zizetă reuşise să-şĭ creĭeze de cîtă-va vreme.

Marius Alexandre,—băĭatul pe care ea îl crescuse şi îl iubise atît de mult, şi care se apropĭase de dînsa în aşa chip, că nu se sfiĭ să-ĭ încredinţeze cele maĭ intime şi maĭ secrete gîndirĭ, — o părăsi.

Protegĭatul Genevieveĭ, luat în armată, fusese nevoit să părăsească Saintul şi se afla de cît-va timp soldat în infanteria de marină, cazarmat într'unul din forturile din preajma Tulonuluĭ.

Din cînd în cînd, Marius venea să-şĭ vadă pe proteguitoarea, să vorbească cu dînsa, să o însoţească în preumblările şi vizitele ce făcea bolnavilor.

Dar cînd el va pleca într'o expediţiune prin Tonkin saŭ alt-undeva ?

Ce se va face dînsa, care ar fi vrut să-l vadă în tot-d'a-una?

Vaĭ ! chiar cînd renunţĭ absolut la tot, vĭaţa e ea alt-ce-va de cît durerĭ şi decepţiĭ ?...

V

Sora luĭ Monté-Léone

In sfîrşit, ziua cea mare a sosit.

Cine va uĭta această epocă de patriotism, frăţie şi iubire care a entuziasmat Franţa de la nord la Sud ?...

Cine nu-şĭ va aduce aminte vecĭnic de spectacolul admirabil ce a oferit Tulonul, în ziua cînd ofiţeriĭ ruşĭ aŭ pus piciorul pe pămîntul Franţeĭ, în strigătele de miĭ de orĭ repetate : Trăĭască Ţarul !... Trăĭască Rusia !...

Poporul, adevăratul popor, în delir, năvălind cheĭurile, salutînd, aclamînd, plîngînd de bucurie; muzicile cîntînd imnurĭ naţionale stindardele fîlfîind în aĭer, marea albastră scînteind sub razele unuĭ soare mîndru care îneca totul intr'un enorm val de aur; şi eĭ— ruşiĭ,— atinşĭ de această primire, răspunzîne saluturilor fără a putea rosti un cuvînt, cu sufletul cuprins de cea maĭ formidabilă dintre emoţiunĭ, cu feţele acoperite de lacrămĭ !...

(Va urma)

Proprietar. CONST. MILLE

Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul" Pasagiul Bănceĭ Naţionale